

Statens Vegvesen

Levert digitalt

Saksbehandler:

Thomas Iversen

thoive@forbrukerradet.no

Deres saksnr.

20-3329

Vårt saksnr.

25/100

Dato:

28.02.2025

Svar på høring om etablering av et sentralt skaderegister for bil i Norge

Forbrukerrådet viser til Statens vegvesens høring om etablering av et sentralt skaderegister for bil. Vi har sammen med flere andre organisasjoner på både forbruker- og bransjesiden, vært initiativtakerne til etableringen av et slikt register.

Oppsummert mener Forbrukerrådet følgende:

- Registeret bør bygges opp slik at kjøretøyet vises både dersom det har vært innløst, hatt skader taksert over 50 000 kroner, eller har gjennomgått karosseriarbeid på over 15 timer.
- Eierskapet til registeret, samt forvaltning, drift og vedlikehold bør ligge hos Statens Vegvesen.
- Det bør legges opp til at tredjepartsaktører kan bygge inn tilgang til informasjonen i registeret i sine plattformer.
- Personvern hensyn er tilstrekkelig ivarettatt med de begrensningene i tilgang som er planlagt.

I det følgende går vi igjennom utvalgte deler av forslaget som har særlig forbruker- eller markedsmessig relevans.

1 Omfanget av registeret

Forbrukerrådet mener at det sentrale skaderegisteret ikke bør begrenses til kun innløste biler. Vi støtter alternativ tre i høringsnotatet, som inkluderer:

- Innløste biler
- Biler med skader taksert over 50 000 kroner
- Biler med over 15 reparasjonstimer på karosseriarbeid.

Dette alternativet gir et helhetlig bilde av bilens skadehistorikk og øker registerets nytteverdi for forbrukerne. For at registeret skal oppfylle sitt tiltenkte formål, er det avgjørende med høy grad av både positiv og negativ troverdighet.

Positiv troverdighet for registeret handler om at innholdet man finner der skal stemme, og det sikres gjennom tilsyn og kontroll av opplysningene som rapporteres inn. Her kan Forbrukerrådet dele kunnskap og kompetanse med Statens vegvesen knyttet til rapporteringsplikten flere bransjer har inn til våre sammenligningstjenester.

Negativ troverdighet innebærer at brukerne av registeret med stor grad av trygghet kan regne med at biler uten registerdata heller ikke har blitt utsatt for en skade som er registreringsverdig.

Innslagspunkter både i kroner og timer, som hver for seg kan resultere i et positivt resultat, er etter vårt syn avgjørende for at registeret skal få sin tiltenkte funksjon. Raske reparasjoner på karosseriet kan være kostbare, mens billige reparasjoner kan ta lang tid. Innslagspunktene som er valgt, er fornuftige og kan lett justeres ved endringer i bilparken, reparasjonsmetodikken eller basert på prisjusteringer.

2 Tilgjengelighet for forbrukerne

Forbrukerrådet støtter av hensyn til personvernet, at skadeopplysningene legges bak en innlogging. Vi ønsker likevel å understreke at den ikke-digitale delen av befolkningen bør ha en mulighet til å sjekke registeret uten bruk av digital innlogging. En løsning basert på telefonisk kontakt eller oppmøte på trafikkstasjonen burde vurderes for den befolkningsgruppen som ikke behersker, eller ikke kan få, redskaper for digital innlogging.

Videre mener vi at løsningen bør vurderes bygget med et API slik at den kan integreres med tredjepartsplattformer som Finn.no, Drive.no eller tjenester levert av Forbrukerrådets. Dette vil sikre at skadeinformasjonen blir mest mulig tilgjengelig for forbrukerne der de faktisk gjennomfører sine bilkjøp, og gjøre det enklere å sammenligne biler direkte i kjøpsprosessen. Det bør også gå klart

frem at registeret ikke inkluderer skadens art, men at man kan kontakte selskapet som sto for reparasjonen for detaljer.

3 Konsekvenser for bruktbilmarkedet

Bruktbilmarkedet kjennetegnes ved to typer utfordringer knyttet til informasjon om kjøretøyet. I første rekke er det tradisjonell informasjonsasymmetri, ved at selger vet mer om bilen enn de oppgir i markedsføringen. Deretter kan bilen ha tekniske avvik som verken kjøper eller selger er klar over.

I begge tilfellene vil markedseffektiviteten bli redusert ved at prisen på kjøretøyet ikke blir riktig, sett opp mot objektiv verdi. Bedre informasjon vil dermed føre til bedre ressursallokering, da biler med skjulte skader ikke vil bli solgt til overpris. En bil med skjulte strukturelle skader kan føre til økte transaksjonskostnader, i form av skadetaksering, tvister og potensielt et hevingsoppgjør.

Både forbrukerkjøpsloven og kjøpsloven legger informasjonsplikt på selger. Et sentralt skaderegister vil etter vår vurdering være noe næringsdrivende bilselgere må forventes å sjekke før bilen legges ut for salg. Dette vil også omfatte de såkalte «outlet»-konseptene, der enkelte bransjeaktører tilsynelatende holder seg uvitende om bilens stand.

En aktiv bruk av skaderegisteret hos bruktbilselgerne vil bidra til økt åpenhet og tillit i bruktbilmarkedet, samt redusere risikoen for tvister knyttet til skjulte skader. Bruktbilmarkedet er det enkeltmarkedet som både Forbrukerrådet og Forbrukertilsynet mottar flest henvendelser og tvistesaker på. Økt informasjon om bilen før kjøpet gjennomføres vil kunne føre til en reduksjon i antallet forbrukerproblemer. Forbrukerrådet mener at opplysninger fra skaderegisteret vil inngå som en del av informasjonen profesjonelle selgere gir til kjøper ved salg av bruktbil.

I tillegg vil et skaderegister være svært demotiverende for useriøse aktører, som kan spekulere i å gjøre lite fagmessige reparasjoner og deretter selge bilen videre.

Vennlig hilsen

Forbrukerrådet

Gunstein Instefjord

leder for forbrukerpolitikk

Thomas Iversen

fagsjef for forbrukerrettigheter